

Sygn. akt I ACa 468/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Kowacz-Braun (spr.)
Sędziowie:	SSA Andrzej Struzik SSA Władysław Pawlak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. M., M. G. (1),

B. G. i M. G. (2)

przeciwko (...) S.A. Oddział w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda M. G. (2)

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 18 października 2012 r. sygn. akt I C 657/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda M. G. (2) na rzecz strony pozwanej kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt I ACa 468/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 4 czerwca 2013 roku

Powodowie M. M., M. G. (1), B. G. i M. G. (2), w ostatecznie sprecyzowanym piśmie z dnia 03.10.2012 r. (k. 592-594) pozwie, domagali się zasądzenia solidarnie na ich rzecz od pozwanego (...) S.A. Oddział w K. kwoty 140.148,00 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie z będących ich własnością działek nr (...), o pow. 0.2272 ha. oraz (...). o pow.

0,0219 ha, położonych w K., przy ul. (...). obr. 69. za okres od 01.01.1999 r. do 31.12.2007 r., kwoty 259.968.00 zł tytułem odszkodowania z tytułu utraty wartości powołanych działek, względnie zasądzenia tej kwoty na ich rzecz tytułem wynagrodzenia za ustanowienie na rzecz pozwanego służebności przesyłu stosownie do art. 305² §2 k.c. oraz kwoty 300,00 zł tytułem zwrotu podatku należnego od części działki nr (...) zajętej przez urządzenie przesyłowe za lata 1999-2000.

Na uzasadnienie swojego stanowiska powodowie wskazali, że są właścicielami działek nr (...), o pow. 0,2272 ha oraz (...), o pow. 0,0219 ha, położonych w K., przy ul. (...), obr. 69. Na powołanych działkach posadowiony został przez poprzednika prawnego pozwanego słup wysokiego napięcia i energetyczna linia przesyłowa. Powodowie wskazali, że pozwany korzysta ze spornych urządzeń bez tytułu prawnego, a sposób, w jaki zostały one posadowione na działce nr (...) powoduje trwałe ograniczenie prawa własności powodów i uniemożliwia prawidłowe jej zagospodarowanie, prowadząc do utraty wartości działki.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew domagała się oddalenia powództwa wskazując min., iż posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości powodów, który stanowi decyzja wydana na rzecz jej poprzednika prawnego Zakładu (...) na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t. jednol. Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64 z późn. zm.).

Wyrokiem z dnia 18 października 2012 r. w sprawie sygn. akt I C 657/10 Sąd Okręgowy w Krakowie w całości oddalił powództwo.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne, dokonane przez Sąd I instancji:

Sporne urządzenia przesyłowe posadowione zostały na działkach będących własnością powodów na podstawie decyzji z dnia 13.06.1984 r. nr Naczelnika Dzielnicy K. wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t. jednol. Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64 z późn. zm.) zezwalającej na założenie spornej linii energetycznej i wejście w tym celu w teren. Decyzja ta poprzedzona została decyzją z dnia 08.03.1984 r. (...) Dzielnicy K. (...), nr (...). w której załączniku graficznym (sekcja 2067) jednoznacznie uwidocznił się przebieg spornej linii na działkach będących własnością powodów. Decyzją (...) Dzielnicy K. Wydziału Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego z dnia 02.03.1985 r., nr (...) udzielone zostało pozwolenie na budowę spornej linii.

Jakkolwiek do akt sprawy złożone zostały jedynie kserokopie powołanych decyzji (k. 40-42), a w szczególności decyzji z dnia 13.06.1984 r. i poprzedzającej ją decyzji z dnia 8.03.1984 r., których prawdziwość została zaprzeczona przez powodów uznaje się, że okoliczności, iż do wydania powołanych decyzji doszło oraz, że na ich podstawie i zgodnie z nimi zrealizowana została sporna linia przesyłowa posadowiona na działkach powodów zostały przez pozwanego ostatecznie przed zamknięciem rozprawy, stosownie do art. 217 §1 k.p.c., jednoznacznie wykazane innymi, nie budzącymi wątpliwości dowodami, na podstawie których możliwe wyprowadzenie wniosku odnośnie powołanych okoliczności (art. 231 k.p.c.).

Z przedłożonych przez pozwanego dokumentów w postaci oryginału załącznika graficznego do decyzji z dnia 08.03.1984 r. (sekcja 2067), stanowiącego załącznik pisma pełnomocnika pozwanego z dnia 19.08.2009 r. (k. 311-313), na którym uwidocznił się dom na działce obecnie nr (...) o numerze(...). protokołu z uzgadniania dokumentacji projektowej z dnia 25.05.1983 r. (k. 576), odpisu projektu technicznego i mapy (k. 577 i k. 581), wykazu właścicieli nieruchomości, przez które przebiegać ma sporna linia (k. 578-580) i przedłożonego przez samych powodów pisma Zakładu (...) z dnia 26.05.1987 r. (k. 222) jednoznacznie wynika usytuowanie i przebieg spornej linii przesyłowej. Odniesienie powołanych dokumentów do przedłożonych do akt sprawy i niekwestionowanych przez powodów map (stanowiącej załącznik pozwu k. 19-20 oraz mapy sporządzonej przez biegłego J. H., k. 94) pozwala na ustalenie, iż nie budzi wątpliwości tożsamość planowanej linii ze sporną linią przesyłową przebiegającą przez działki powodów noszące obecnie oznaczenia (...)i (...). Sprawia to, że zbędne jest przeprowadzanie dowodu na okoliczność tożsamości nieruchomości, na których uwidocznił się przebieg spornej linii z min. działkami powodów, stosownie do wniosku

zawartego w piśmie pełnomocnika pozwanego z dnia 24.04.2012 r. (k.574-575), a istnienie powołanych dokumentów pozwala ostatecznie na wyprowadzenie wniosku, iż zachowany został przewidziany przepisami prawa tryb realizacji inwestycji, co pozwala na przyjęcie za prawdziwe twierdzeń pozwanego odnośnie okoliczności, iż w ramach tego trybu doszło nie tylko do wydania decyzji z dnia 08.03.1984 r. (co na podstawie powołanych dokumentów nie pozostawia żadnych wątpliwości), ale i kolejnych, a w szczególności decyzji z dnia 13.06.1983 r.

o treści jak załączona została w postaci kserokopii do akt sprawy, k. 41.

W świetle tak ustalonego stanu faktycznego, sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności przedstawił i ocenił te okoliczności, które jego zdaniem miały główny wpływ na rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy wskazał, iż Stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t. jednol. Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64 z późn. zm.) organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogły za zezwoleniem naczelnika gminy - a w miastach prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnicy), zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach - zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową - ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń.

Sąd Okręgowy przyjął, iż zgodnie z ugruntowanym poglądem w orzecznictwie wydawana w tym przedmiocie decyzja na podstawie art. 35 ust. powołanej ustawy (zezwalająca na wejście w tym celu w teren) stanowi tytuł dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z nieruchomości (por. w tym zakresie np.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20.01.2010 r., III CZP 116/09, OSNC-ZD 2010/3/92, Lex nr 537076). Sprawia to, że brak podstaw do stwierdzenia aby korzystanie z nieruchomości powodów przez pozwanego było bezprawne, co przesądza o bezzasadności zgłaszanych przez nich żądań z tytułu wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, których podstawę stanowią art. 224 i 225 k.c. (w tym także zapłaty części podatku należnego od nieruchomości). Odnośnie zgłoszonego przez powodów żądania zapłaty odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości (tj. pogorszenia rzeczy), także znajdującego podstawę w art. 224-225 k.c., wskazać należy, że wobec wejścia w życie przepisów kodeksu cywilnego dotyczących służebności przesyłu jest ono bezzasadne także i z tego powodu, iż poza sporem pozostaje, że pozwany korzysta z nieruchomości powodów w zakresie opowiadającym służebności przesyłu, a właścicielowi nieruchomości nie przysługuje wobec nieuprawnionego posiadacza służebności przesyłu roszczenie o naprawienie szkody z powodu obniżenia jej wartości, związanego z normalnym korzystaniem z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści takiej służebności (art. 225 w związku z art. 230 k.c.) - uchwała Sądu Najwyższego z dnia 08.09.2011 r.. OSNC 2012/2/18, LEX nr 898222. Ewentualne roszczenia powodów z tym związane podlegać mogą kompensacie w ramach wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu stosownie do art. 305" k.c., której ustanowienia powodowie mogą domagać się na swoją rzecz.

Orzekając o kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 §1 i 3 i art. 99 k.p.c. oraz §2 ust. 1 i 2 i §6 pkt 7 i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Na koszty te złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym w kwocie 7.200,00 zł i wydatki pełnomocnika związane z opłatą skarbową z tytułu udzielonego mu pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, w łącznej kwocie 27.929,77 zł, Sąd I instancji orzekł na zasadzie art. 83 ust. 2 i art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jednol. Dz. U. z 2010 r.. nr 90. poz. 594); składają się na nie nieuiszczone wydatki związane z wynagrodzeniem biegłych, ponad kwotę zaliczki uiszczonej przez powodów na poczet tych wydatków w kwocie 1.000.00 zł, w łącznej wysokości 9.609.17 zł oraz opłata należna od rozszerzonej części powództwa ponad dochodzoną początkowo przez powodów kwotę 34.000,00 zł.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył powód M. G. (2) i zarzucił mu:

1. naruszenie przepisów postępowania a to art. 129 k. p. c. , które miało wpływ na wydane orzeczenie, poprzez uznanie, iż poświadczony przez radcę prawnego kopie decyzji administracyjnych posiadają walor dokumentu urzędowego i mogą stanowić dowód w sprawie uzasadniający dobra wiarę pozwanych na posadowienie słupa, podczas gdy strona pozwana sama wskazuje, iż oryginały w/w decyzji nie zostały odnalezione a zatem ich uwierzytelnienie było niemożliwe;
2. naruszenie prawa materialnego a to art. 224 i 225 k. c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że pozwani na podstawie kopii decyzji administracyjnych posadowili sporny słup w dobrej wierze i w związku z tym nienależne jest żądanie przez powodów wynagrodzenia za bezumowne korzystanie oraz odszkodowanie;
3. naruszenie prawa materialnego a to art. 305 (1) i n. k.c. po przez ich zastosowanie podczas gdy do spraw wszczętych przed wprowadzeniem kodeksu cywilnego regulacji dotyczących służebności przesyłu art. 305(1) i n. k.c. wymienione przepisy nie mają zastosowania;
4. naruszenie przepisów postępowania a to art. 231 k. p. c. poprzez przekroczenie przez sąd zasady domniemania faktycznego płynącego z tego przepisu i uznanie, iż złożone przez pozwanych oryginały innych dokumentów dają podstawę do bezspornego ustalenia przebiegu sieci wysokiego napięcia i uzasadniają przyznanie waloru udowodnionych i nie budzących wątpliwości kopiom decyzji administracyjnych;
5. naruszenie przepisów postępowania a to art. 233 k. p. c. poprzez przekroczenie przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów i uznanie, iż uwierzytelnione kopie decyzji administracyjnych, w sytuacji przyznania przez pozwanego nieistnienia oryginałów tych decyzji stanowią wystarczający dowód na zgodne z prawem i w dobrej wierze zajęcie przez pozwanego części nieruchomości powodów i posadowienie na niej słupa;
6. niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy poprzez uznanie za wystarczające i nie budzące wątpliwości do uznania dobrej wiary pozwanych kopii decyzji administracyjnych w sytuacji gdy oryginały w/w nie zostały odnalezione, a wiarygodność w/w decyzji była kwestionowana przez powodów.

Podnosząc powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 18 października 2012 r. w całości i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów całej żądanej w pozwie kwoty, zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania za obie instancje ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi I instancji w całości.

Na uzasadnienie swojego stanowiska skarżący wskazał, iż decyzjom administracyjnym na podstawie których Sąd I instancji ustalił stan faktyczny sprawy, nie można nadać mocy płynącej z dokumentu urzędowego i uzasadniającej w sposób nie budzący wątpliwości, że strona pozwana miała tytuł prawny do wejścia na nieruchomość powodów i posadowienia na niej słupa, wobec czego należy uznać, iż działanie strony pozwanej cechowała zła wiara. Zdaniem apelującego przedsiębiorstwo energetyczne, które nie legitymuje się uprawnieniem do ingerowania w sferę cudzej własności nieruchomości dla bieżącego utrzymania urządzeń przesyłowych, korzysta z tej nieruchomości w złej wierze i zobowiązane jest do świadczenia wynagrodzenia na podstawie art. 225 k. c. Dlatego zdaniem skarżącego powodowie mieli podstawę prawną do żądania wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w wysokości ustalonej przez powołanego w sprawie biegłego. Zdaniem skarżącego, strona pozwana nie udowodniła faktów z których wynika, że przysługują jej uprawnienia do nieodpłatnego korzystania z nieruchomości powoda w takim zakresie, jakiego wymaga przeprowadzenie linii energetycznych. Skarżący wskazał również, iż stanowisko że żądanie odszkodowania za utratę wartości nieruchomości jest nienależne z uwagi na zmianę obowiązującego prawa i wprowadzenie przepisów regulujących służebność przesyłu jest całkowicie chybione. Dochodzenie przez powodów wynagrodzenia i odszkodowania, na gruncie wcześniej obowiązującego prawa było jak najbardziej zasadne i dawało jedyną możliwość rekompensaty zaistniałej szkody. Apelujący podał, iż pozostawienie wyroku w dotychczasowej wersji prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej kosztem powodów. Strona pozwana nadal korzysta bez podstawy prawnej z nieruchomości powodów czerpiąc z tego zyski. Końcowo skarżący zarzucił, iż nie sposób zgodzić się z zwartym w skarżonym orzeczeniu rozstrzygnięciu o kosztach postępowania, na które to składają się m.

in. koszty sporządzenia trzech opinii przez biegłych . Pierwsza opinia została sporządzona na wniosek powodów, która wobec złożonych zarzutów przez stronę pozwaną została uzupełniona o opinię uzupełniającą biegłego. Dalej z uwagi na długotrwałość procesu wystąpiła potrzeba sporządzenia nowej opinii, niewnioskowanej przez apelującego, której koszty zdaniem skarżącego nie powinny być przez niego ponoszone.

Strona pozwana (...) S.A. Oddział w K. w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja M. G. (2) podlegała oddaleniu w całości, albowiem żaden z podniesionych w niej zarzutów nie mógł być uznany za trafny i prowadzić do akceptacji jej wniosków.

Sąd I instancji w sprawie niniejszej prawidłowo zebrał materiał dowodowy i ocenił go w granicach przysługujących mu uprawnień określonych w art. 233 § 1 k.p.c. a zajęte stanowisko uzasadnił zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 328 § 2 k.p.c.

Przytoczone przez Sąd Okręgowy ustalenia i motywy rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny podziela w całej rozciągłości i uznaje je za własne co powoduje, że nie zachodzi potrzeba kolejnego ich powtórzenia.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż nie może odnieść skutku zarzut apelującego polegający na naruszeniu przepisów postępowania a to art. 129 k. p. c. które miało wpływ na orzeczenie poprzez uznanie, iż poświadczone przez radcę prawnego kopie decyzji administracyjnych posiadają walor dokumentu urzędowego i mogą stanowić dowód w sprawie uzasadniający dobra wiarę pozwanych na posadowienie słupa, podczas gdy strona pozwana sama wskazuje, iż oryginały w/w decyzji nie zostały odnalezione a zatem ich uwierzytelnienie było niemożliwe.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego oparte zostało m. in. na dokumentach, których oryginałów nie złożono a których kserokopie znajdują się w aktach sprawy. Zgodnie z art. 129 k. p. c. strona powołująca się w piśmie na dokument obowiązana jest na żądanie przeciwnika złożyć oryginał dokumentu w sądzie jeszcze przed rozprawą. Przepis ten gwarantuje stronie prawo zapoznania się z oryginałem każdego dokumentu, na jaki powołuje się strona przeciwna, w celu zweryfikowania - na podstawie złożonego w sądzie oryginału dokumentu - czy powołana w piśmie lub przedłożona w odpisie treść istotnie odpowiada jego brzmieniu. Przyjmuje się, że obowiązek złożenia w sądzie oryginału dokumentu powstaje automatycznie z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną takiego żądania, a więc bez potrzeby wydawania przez sąd jakichkolwiek rozstrzygnięć w tym przedmiocie. O ile zatem powodowie w toku sprawy podnosili, iż kopie decyzji administracyjnych nie są oryginałami, to nie zażądali od strony pozwanej przedłożenia oryginału dokumentu. A tylko na wyraźne żądanie powodów strona pozwana byłaby obowiązana do przedłożenia oryginałów. Obowiązek ten powstaje z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną żądania złożenia dokumentu w oryginale.

Dopiero zaniechanie i niepodporządkowanie się żądaniu przeciwnika podlegałoby ocenie przez pryzmat art. art. 233 § 2 k.p.c. Sąd powinien zatem ocenić - na podstawie własnego przekonania i wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - jakie znaczenie należy nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu bądź w ogóle brakowi wniosku w zakresie żądania przedstawienia przez stronę dowodu w oryginale. W nawiązaniu do stanu faktycznego sprawy a przede wszystkim wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego, z brakiem złożenia oryginału dokumentu nie można automatycznie wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie. Od momentu zaopatrzenia kserokopii w oświadczenie o jej zgodności z oryginałem, kserokopia jest dokumentem świadczącym o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, OSNC 1994 r., nr 11, poz. 206, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., II CSK 401/06, nie publ.).

Skutku nie może także odnieść podniesiony przez powoda zarzut dotyczący naruszenia art. 231 k. p. c. Domniemanie faktyczne, przewidziane art. 231 k.p.c., jest środkiem pozwalającym ustalić określony element stanu faktycznego, konstruowanym z uwzględnieniem reguł z art. 233 § 1 k.p.c., a tym samym należy do kręgu czynności związanych

z dokonywaniem ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Odniesienie się do samego zarzutu skorzystania przez sąd z możliwości poczynienia ustaleń na podstawie domniemań faktycznych wymaga podkreślenia, że zastosowanie tego sposobu dokonania ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia powinno mieć miejsce, gdy brak jest bezpośrednich środków dowodowych albo istnieją znaczne utrudnienia dla wykazania faktu, a jednocześnie jego ustalenie jest możliwe przy zastosowaniu reguł logicznego rozumowania przy uwzględnieniu zasad wiedzy i doświadczenia życiowego. (Wyrok SN z dnia 18 maja 2012 r., sygn. akt IV CSK 486/11). Nawiązując do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego przyjęte przez Sąd I instancji domniemanie faktyczne zostało poczynione przy zastosowaniu reguł logicznego rozumowania. Sąd Okręgowy w sposób logiczny i jasny przedstawił i wskazał, iż pomimo złożenia do akt sprawy jedynie kserokopii decyzji a w szczególności decyzji z dnia 13 czerwca 1984 roku uznać należy, że do okoliczności, iż do wydania powołanych decyzji doszło oraz, że na ich podstawie i zgodnie z nimi zrealizowana została sporna linia przesyłowa posadowiona na działkach powodów, zostały przez stronę pozwaną jednoznacznie wykazane innymi, nie budzącymi wątpliwości dowodami. Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawidłowo zebranego materiału dowodowego przez Sąd I instancji i podkreśla, iż z przedłożonych przez stronę pozwaną dokumentów jednoznacznie wynika usytuowanie i przebieg spornej linii przesyłowej. Istnienie przedłożonych dokumentów jednoznacznie wskazuje, iż zachowany został przewidziany prawem tryb realizacji inwestycji a to pozwala na przyjęcie, iż prawdziwe są twierdzenia strony pozwanej odnośnie okoliczności, że w ramach tego trybu doszło do wydania zarówno decyzji z dnia 8 marca 1984 roku jak i decyzji z dnia 13 czerwca 1984 roku, która jako kserokopia złożona do akt sprawy była kwestionowana przez powoda. Oryginały dokumentów złożonych do akt w połączeniu z przedstawionymi kserokopiami decyzji administracyjnych wzajemnie się wyczerpują i tworzą logiczną całość wskazującą na przebieg procesu inwestycyjnego. Końcowo wskazać należy, iż fakt domniemany nie wymaga dowodzenia, natomiast twierdzenia i dowodzenia wymagają fakty składające się na podstawę faktyczną domniemania co w niniejszej sprawie niewątpliwie w ocenie Sądu Apelacyjnego zostało uczynione przez stronę pozwaną.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisów postępowania a to art. 233 § 1 k. p. c.

Na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Podnieść należy, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające by podważyć tę ocenę, że w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, Sąd mógł wysnuć wnioski odmienne. Tylko wówczas, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, gdy sąd wnioskuje wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona przez apelującego. Nie ma racji skarżący wskazując, iż Sąd I instancji przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, iż uwierzytelnione kopie decyzji administracyjnych, w sytuacji przyznania przez stronę pozwaną nieistnienia oryginałów tych decyzji stanowią wystarczający dowód na zgodne z prawem i w dobrej wierze przez pozwanego części nieruchomości powodów i posadowienie na niej słupa. Nie czyniąc zbędnych powtórzeń w tym zakresie wskazać jedynie należy na okoliczność, iż całość materiału dowodowego zebranego w sprawie wskazuje na prawidłowość przebiegu procesu inwestycyjnego. Materiał dowodowy w postaci nie tylko kwestionowanych decyzji ale i oryginałów załączników do przedmiotowych decyzji jak i oryginałów map obrazujących przebieg spornej linii energetycznej w terenie wzajemnie się uzupełniają, koreluje ze sobą i tworzy logiczną całość. Nie można zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego czynić skutecznie zarzutu naruszenia art. 233 § 2 k. p. c. poprzez tylko i wyłącznie subiektywne przeświadczenie powoda.

Wreszcie nie mogły odnieść skutku zarzuty naruszenia prawa materialnego a to art. 224 k. c. i art. 225 k. c. Wskazać w tym miejscu należy, iż na podstawie art. 225 w zw. z art. 224 § 2 k.c. właścicielowi należy się odpowiednie wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy przez posiadacza w złej wierze, który nie miał do tego tytułu prawnego. Jak już było wyżej wspomniane, strona pozwana wykazała tytuł prawny w postaci decyzji z dnia 13.06.1984 r. nr Naczelnika Dzielnicy K. wydanej w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (t. jednol. Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64 z późn. zm.) zezwalającej na założenie spornej linii energetycznej i wejście w tym celu w teren. Podkreślić w tym miejscu należy że ciężar udowodnienia dochodzonego

roszczenia spoczywał na powodach. Zebrany w tej sprawie materiał dowodowy nie dawał natomiast żadnych podstaw do przyjęcia, że powodowie wywiązali się z tego ciężaru. Powodowie kwestionowali jedynie istnienie oryginałów decyzji z dnia 13.06.1984 r. oraz poprzedzającej ją decyzji z dnia 8.03.1984 r. Nie wykazali natomiast, iż strona pozwana nie posiadała tytułu prawnego zezwalającego na przeprowadzenie spornej inwestycji co z kolei nie mogło prowadzić do uznania, iż strona pozwana była posiadaczem w złej wierze.

Nie mógł również odnieść zamierzonego przez skarżącego skutku zarzut naruszenia art. 305¹ k. c. i następnych. Legitymacją dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z nieruchomości jest wydana w tym przedmiocie decyzja na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12.03.1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t. jednol. Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64 z późn. zm.). W świetle powyższego bezpodstawnym jest twierdzenie jakoby korzystanie z nieruchomości powodów przez stronę pozwaną było bezprawne. To natomiast wskazuje nie tylko na bezzasadność zgłaszanych przez powodów żądań z tytułu wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości jak również bezzasadność żądania zapłaty odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości. W tym miejscu podkreślenia wymaga, iż strona pozwana korzysta z nieruchomości powodów na podstawie przedmiotowej decyzji w zakresie, który przedmiotowo odpowiada charakterowi służebności przesyłu. Natomiast uszczerbek właściciela związany z pogorszeniem nieruchomości, obniżeniem jej wartości tylko w następstwie zbudowania na niej i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych jest rekompensowany świadczeniem, jakie może on uzyskać za obciążenie jego prawa służebnością przesyłu. Tylko takie zatem wynagrodzenie za ustanowienie służebności (art. 305¹ i art. 305² k.c.) powinno równoważyć wszelki uszczerbek związany z trwałym obciążeniem nieruchomości.

Podsumowując powyższe rozważania należy przyjąć, iż zgodnie z ciężarem dowodu, który w niniejszej sprawie leżał po stronie powodów, strona pozwana w sposób pełny i wyczerpujący przedstawiła materiał dowodowy świadczący o tym, iż znajdowała się w posiadaniu tytułu uprawniającego ją do stałego korzystania z nieruchomości powodów. Działania strony pozwanej w niniejszej sprawie spełniają wszystkie przesłanki świadczące o tym, że strona pozwana korzysta z nieruchomości powodów w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Z tych względów natomiast właściciel nieruchomości nie może skutecznie dochodzić od nieuprawnionego posiadacza służebności przesyłu naprawienia szkody z powodu obniżenia wartości tej nieruchomości, związanego z normalnym korzystaniem z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści takiej służebności (art. 224 § 2 oraz art. 225 k.c.).

Z powyższych względów apelacja jako bezzasadna z mocy art. 385 k.p.c. została oddalona.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 98 k.p.c., iż strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Mając na uwadze wynik procesu należało zasądzić na rzecz strony pozwanej (...) S. A. Oddział w K. kwotę 5400 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, na które złożyło się wynagrodzenie reprezentującego stronę pozwaną pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i opłata od apelacji.